

عنوان مقاله:

سیر تطور اداره اوقاف در تحولات سیاسی اجتماعی مصر قرن نوزدهم میلادی

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات تاریخ فرهنگی، دوره 8، شماره 31 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 30

نویسنده:

محمدحسین رفیعی

خلاصه مقاله:

تاریخ جهان اسلام در دو قرن اخیر، روایتگر جدال سنت های بومی مسلمین و فرهنگ نوپای غربی است. در این میان مصریان، به سبب حضور سه ساله ی دولت فرانسه، جزء پیشگامان مواجهه با فرهنگ غربی هستند. هرچند کارنامه ی فعالیت های فرانسویان در مصر به تاریکی تجربیات دیگر استعمارگران در خاورمیانه نبود، اما غرب ستیزان و مخالفان مظاهر تجدد محمدعلی پاشا را که بلافاصله پس از خروج فرانسویان در مصر بر سر کار آمده بود، غرب گرا و عنصر وابسته می خواندند. در این نوشتار، با بهره گیری از روش توصیفی تحلیلی و استفاده از منابع کتابخانه ای، تلاش شده تا ضمن نقد و بررسی هویت درون نگر یا غرب گرای اصلاحات محمدعلی پاشا و جانشینانش، به عنوان یک مورد مطالعاتی، روند تغییر و تحول «اداره ی اوقاف» را به مثابه ی یکی از پرسابقه ترین نهادهای مذهبی اقتصادی جوامع مسلمان در جریان مواجهه ی جامعه ی مصر با تجدد متأثر از آن بررسی شود. در این راستا به مقایسه ی تطبیقی دو قانون مهم مصوب محمدعلی و جانشینانش در مورد اداره ی اوقاف پرداخته خواهد شد و تأثیرات آن با قوانین مشابه در عهد سلاطین مملوک یا عثمانی مقایسه خواهد شد. از سوی دیگر، به شکل گیری نهاد و تشکیلات متکفل اداره ی اوقاف در ساختار حکومت جدید مصر در عهد خدیویان تا روزگار تسلط انگلستان بر مصر توجه شده و گزارشی از سیر تطور و شکل گیری این نهاد مهم حکومتی در جریان تحولات تاریخ مصر در قرن نوزدهم ارائه خواهد شد.

کلمات کلیدی:

,Egypt, Muhammad Ali Pasha, Reorganization (Tanzimât), Office of Endowment, Islamic Bureaucracy
مصر، محمدعلی پاشا، تنظیمات، اداره ی اوقاف، دیوان سالاری اسلامی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1282934>

